

Vojtěch nás štve? Jasně. Proto se nám vyplatí začít přemýšlet jinak

Od nás se ničeho nedočkáte, vzkazuje zaměstnancům nemocnic ministr zdravotnictví. Říká nám: Peněz máte dost, zvládejte dál přesčas, šňůry služeb, fronty stále nemocnějších pacientů, pracujte za chybějící personál, dál obětujte sebe i své rodiny, ohrožujte pacienty.

Realita je přitom taková, že bez ohledu na to, kolik jsme v té které nemocnici dostali přidáno letos, se všude utahují šrouby, pokud jde o intenzitu práce: počty lůžek jsou za nedostatku personálu leckde naddimenzované, tlačí se na výkonnost operativy atd. Managementy nemocnic (bez ohledu na to, zda jsou velké nebo malé, tabulkové nebo netabulkové, zda patří státu, krajům, městům nebo firmě) z nás vymačkávají, co jen jde.

Postoj ministra zdravotnictví musíme brát vážně. Je ještě tvrdší než loni. Co s tím můžeme dělat? Musíme se poučit z minulých chyb.

A největší chybou byla *pasivita*. Většina zaměstnanců nemocnic vždy spoléhala, že jim lepší peníze a pracovní podmínky přinesou odborová vyjednávání. Že si jen *počkají*. To vedlo tam, kde jsme dnes.

Víme, co nefunguje: spoléhání se na vyjednávání a „výhrůžky“

Vezměme si loňské události. Víme, jak skončily – příslibených deseti procent se nedosáhlo, získaných sedm procent neměly zaručené netabulkové nemocnice, stejně jako příspěvek za směnnost. Ten navíc prohloubil rozdíly mezi zaměstnanci. Není to výhra.

Co k takovému konci vedlo? Většina ze zaměstnanců nemocnic jako vždy *spoléhala* na to, že „to“ zařídí odbory. A čím (kromě trpělivého vyjednávání) odbory loni své požadavky podepřely? Shrňme si to:

::: Výzvou, aby zdravotníci posílali e-maily s popisem svého strádání. Plán byl, že když je premiér/ministr bude číst, udělá to na ně dojem.

::: Když to nezabralo, vyzvaly odbory zdravotníky, ať vstupují do odborů. Byla za tím představa, že když to ministr uvidí, odbory to u jednání posílí.

::: Když to nezabralo, objevily se výzvy k dalšímu psaní dopisů. Záměr byl, že když premiér bude číst ještě druhou vlnu dopisů, udělá to na něj větší dojem než prvně.

::: Když to nezabralo, odbory najednou vyzvaly ke „stávkové pohotovosti“. S tím, že když ministr 10 procent nesplní, vyzvou odbory zdravotní sestry k vypovídání přesčasů.

::: Když na ministra nezabralo ani to a neustoupil, ustoupily odbory. O „přesčasové stávce“ už nepadlo ani slovo. Místo toho začaly odbory hrozit tím, že do nemocnic budou posílat inspektořské práce. „Pohrůžka“ byla v tom, že by inspektořské potvrdily katastrofální poměry.

::: Když nezabralo ani to... nestalo se nic. Odbory stáhly i tuto výhrůžku. Proč? Protože by prý inspektořské... opravdu potvrdily katastrofální poměry... a to by mohlo provoz nemocnic opravdu narušit.

::: Nakonec, poté, co se slovy a podpisy nepovedlo dosáhnout „ani“ 10 procent, nechaly odbory kolovat petici rovnou za tabulkové platy pro všechny.

Co odbory zkusily (dopisy, „stávková pohotovost“), to na tvrdý postoj druhé strany nemohlo fungovat. Na svou „přesčasovou stávku“ odbory v nemocnicích nikdy nemobilizovaly. Kontrolami inspektořské práce nechtěly ohrozit provoz nemocnic (na který doplácí personál i pacienti).

Před námi je: zkusit to jinak

Tohle všechno (a především obecná *pasivita* v nemocnicích) vedlo k tomu, že letos je ministr Vojtěch silnější než loni. Odbory na to reagují tím, že se v „krizovém štábu“ spojují s asociací, která sdružuje část našich *zaměstnavatelů*. A že vydávají další petici, sázejí na další slova, na další podpisy. To je třeba naprosto *respektovat*, taková je jejich práce, jejich návyky, jejich meze.

Jakou šanci máme my, zdravotníci a další zaměstnanci nemocnic, v terénu, na konkrétních odděleních? Že proti nám budou ministři, pojišťovny, zaměstnavatelé, s tím musíme počítat. Neměli bychom však dopustit, aby proti nám stály naše vlastní iluze a *pasivita*.

Přitom máme možnosti, jak se za sebe postavit účinně. → čtěte na druhé straně →

Existují způsoby, jak se ozývat účinně, tedy přímo v provozu svých nemocnic, jak nezůstat jen u požadavků, ale jak je podpořit tlakem, bojem zdola. Jak? Nepomáhejme politikům a managementům prohlubovat krizi tím, že budeme snášet porušování předpisů. **Začněme říkat „NE“:**

„NE“ překračování kompetencí,
pracování za jiné profese,
porušování zákoníku práce,
porušování bezpečnostních předpisů,
přesčasům nad zákonnou mez 150 hodin
... nešvarů je v nemocnicích mnoho.

Ozývejme se, kolektivně využívejme provozek, mimořádných událostí. Dávejme si vzájemně vědět mezi odděleními, vyměňujme si zkušenosti, propojujme se.

Svou tvrdostí nás ministr Vojtěch tlačí k tomu, abychom se za sebe postavili zdola, v provozu, nezávisle, samy. Reálně, ne slovy. Mimo limity institucionálních nekonečných vyjednávání a mimo všemožné pracovní komise. Abychom si konečně uvědomili, že slova, petice, výhrůžky, prosby, „protestní schůze“ na vládu ani zaměstnavatele nefungují.

Jde (i) o pracovní podmínky

Na místě je realismus. Nejspíš to letos nebude stačit na dostatečné peníze napříč republikou. Je září a naučit se říkat „NE“, sebevědomě zvednout hlavu v provozu, chce čas. Natož to udělat koordinovaně, nejen „u sebe“. Ale jednou přepracování, utahování šroubů a zhoršování péče právě „u sebe“ začít říkat „NE“ musíme: jinak si budeme dál navlékat svěřací kazajku.

Kdo s tím začne, možná si vymůže přidání, bez ohledu na to si ale může vymoci lepší pracovní podmínky. A právě **o pracovní podmínky se od teď bude svádět velká bitva tak jako tak**. *Všichni naši zaměstnavatelé bez rozdílu si budou dál chtít vylepšovat rozpočty větším náparem na naši práci*. A s pracovními podmínkami se hraje o náš volný čas, o náš osobní, rodinný život, o naše fyzické i psychické zdraví. A o naši důstojnost a sebevědomí, které za nás *nikdo nevyjednává*.

Starostem o vlastní pracovní podmínky neutečeme. A na pasivitu a spoléhání, že to někdo vyřeší za nás, bychom jen dál dopláceli.

Přejeme hodně bystroti, odvahy a rozvahy.

Začít se dá od „malých“ věcí, od „malých“ „NE“, na jednom pracovišti.

A samozřejmě, rády s vámi budeme, se svými zkušenostmi, v kontaktu.

Iniciativa sester – Neodcházíme, organizujeme se!

web: organizujemese.cz

Facebook: [Iniciativa sester](https://www.facebook.com/iniciativa.sester)

e-mail: iniciativa.sester@seznam.cz